

CUỘC ĐỜI CỦA PHI-E-RƠ VÀ PHAO-LÔ

Phi-e-rơ và Phao-lô là hai sứ đồ vĩ đại nhất của Hội thánh đầu tiên. Cuộc đời và chức vụ của họ bày tỏ nhiều điều trái ngược nhau, nhưng cả hai đều cùng nhau bày tỏ thể nào ân điển của Đức Chúa Trời có thể thay đổi mỗi người trong chúng ta trở thành những đầy tớ trung tín của Đức Chúa Trời.

SỨ ĐỒ	PHI-E-RƠ	PHAO-LÔ
SỨ ĐỒ CHO:	Người Do-thái, Ga-la-ti 2: 7-8	Dân ngoại, Rô-ma 11: 13, Ga-la-ti 2: 7-8
CHỨC VỤ ĐƯỢC GHI LẠI TRONG:	Công vụ 1-12	Công vụ 13-28
LÃNH ĐẠO SỨ ĐỒ CỦA:	12 sứ đồ đầu tiên, Lu-ca 6: 13-16	Các sứ đồ sau này, Công vụ 14: 4, Rô-ma 16: 7
VỊ TRÍ XÃ HỘI:	Một ngư dân tầm thường, Ma-thi-ơ 4:18	Một lãnh đạo đang lên, Công vụ 8: 1-3 & 9: 1-2
HỌC VẤN:	Không có học vấn, Công vụ 4:13	Học vấn cao, Công vụ 22: 3, 26: 24
QUÁ KHỨ ĐẠO ĐỨC:	Tội nhân, Lu-ca 5:8, Ma-thi-ơ 26: 74	Công bình không chỗ trách được, Phi-líp 3: 6
CÔNG DÂN:	Một người Ga-li-lê, Mác 1: 16, Giăng 1: 44	Một công dân La-mã, Công vụ 22: 25-29
TÌNH TRẠNG NGHỀ NGHIỆP:	Từ bỏ nghề nghiệp của mình, Mác 1: 17-18	Tiếp tục công việc lâu dài, I Côr 9: 6
TÌNH TRẠNG HÔN NHÂN:	Đã lập gia đình, Mác 1: 30, I Côr 9: 5	Độc thân khi là một sứ đồ, I Côr 7: 7

Cách Đức Chúa Trời lấy 2 người đàn ông từ hai quá khứ đối nghịch nhau và thay đổi họ trở thành những lãnh đạo vĩ đại nhất của Hội thánh đầu tiên, có thể được minh họa bởi lời tiên tri trong Êsai 40: 3-5. Cuộc đời của Phi-e-rơ giống như một thung lũng được nâng lên; khi ông đã từng là một ngư dân không học vấn, nghèo nàn và thấp hèn. Cuộc

đời của Phao-lô thì giống như một ngọn núi bị hạ xuống, khi mà ông từng là một lãnh đạo có học vấn, công bình riêng và kiêu ngạo. Nhưng khi mỗi người thuận phục sự chuẩn bị của Đức Chúa Trời, thì vinh hiển của Đức Chúa Trời được bày tỏ từ cuộc đời của họ - và nó cũng có thể được bày tỏ từ mỗi cuộc đời của chúng ta khi chúng ta bước đi theo Chúa một cách trọn vẹn!

CUỘC ĐỜI CỦA SI-MÔN PHI-E-RO

I. NỀN TẢNG TỰ NHIÊN CỦA ÔNG

A. Gia đình và nơi ở:

1) Tên ông (từ lúc sinh) là Si-môn, em ông là Anh-rê, Mác 1: 16; cha ông là Giăng, Giăng 1: 42.

2) Si-môn đã lập gia đình, Mác 1: 30, 1 Côr 9: 5.

3) Si-môn sống bên bờ biển Ga-li-lê, trong thành phố Bết-sai-đa, Mác 1: 16, Giăng 1: 44.

4) Si-môn kiếm sống bằng nghề đánh cá, Mác 1: 16 và không được học hành, Công vụ 4: 13.

B. Tính cách của những người đồng hương với ông: Josephus & the Talmud miêu tả tính cách của người Ga-li-lê trong thế kỷ đầu tiên :

1) Nóng tính và bốc đồng, Giăng 18: 10.

2) Hay cãi lẽ và gây sự, Mác 9: 33-34.

3) Rất trung thành, Mác 26: 33-35, Lu-ca 22: 32.

4) Ước ao địa vị, Lu-ca 22: 24, Mác 9: 34.

C. Kinh thánh cũng ghi lại Si-môn Phi-e-ơ là người:

1) Tự tin, Giăng 13: 37-38.

2) Thích khoe khoang, Mác 14: 29.

3) Người hay thề, Mác 14: 70-71.

4) Một người đầy tội lỗi, Lu-ca 5: 6, 8.

D. Đây là những tính cách tự nhiên không tốt của ông, phần lớn được thừa hưởng từ tổ tiên và đất nước của ông.

1) Xuất 20: 5: Tội lỗi và những điều trái đạo lý được thừa hưởng từ những thế hệ trước.

2) Truyền đạo 3: 15, Thi thiên 45: 10-11: Tội lỗi và những sự trói buộc của quá khứ cần được hủy phá. Những tính cách của Si-môn cần được biến đổi trước khi ông có thể trở thành sứ đồ vĩ đại Phi-e-ơ. Chúng ta cũng cần được thay đổi! Xem Ma-thi-ơ 10: 34, Sáng thế ký 12: 1.

II. NỀN TẢNG TIN KÍNH CỦA ÔNG

A. Si-môn là một người Y-sơ-ra-ên chờ đợi Đấng Mê-si đến, Giăng 1: 40.

B. Người Ga-li-lê đã được Đức Chúa Trời chọn lựa để đón nhận con phần hưng lớn lao, Ma-thi-ơ 4: 12-16.

C. Tên của Si-môn có nghĩa là “người đang nghe”. Tên của chúng ta thường nói tiên tri về tính cách của chúng ta, 1 Sa-mu-ên 25: 25. Vì Si-môn có đôi tai mở ra để lắng nghe Chúa, nên ông có thể được thay đổi!

D. Si-môn là một người siêng năng, một ngư dân thành công, Lu-ca 5: 3-6. Đức Chúa Trời thường chuẩn bị tính cách của chúng ta qua những hoàn cảnh tự nhiên, Ê-sai 28: 24-26. Điều này có thể chuẩn bị cho chúng ta bước vào chức vụ thuộc linh, 1 Cô-r 15: 46, Lu-ca 16: 11.

III. ĐƯỢC ĐỨC CHÚA TRỜI KÊU GỌI VÀ CHỌN LỰA

Chúng ta phải biết sự kêu gọi của Đức Chúa Trời cho đời sống của chúng ta. Êph 1: 17-18, Châm 25: 2. Trong Ê-sai 28: 10, chúng ta đọc thấy thế nào sự kêu gọi của Đức Chúa Trời thường được bày tỏ cho chúng ta một cách tăng dần. Phi-líp 3:14 nói về sự kêu gọi “trên trời” - những trách nhiệm lớn hơn hoặc “những địa vị cao hơn” mà chúng ta có thể có đủ phẩm chất cho sự kêu gọi đó – trong cuộc đời này, và trong những thời đại sẽ đến. Si-môn nhận nhiều hơn ba lần sự kêu gọi trên trời mà ông dần dần được lựa chọn:

A. Si-môn đã được gọi đến sự biến đổi để có một tên mới – nói về tính cách mới, Giăng 1: 41-42, 1 Sa-mu-ên 25: 25, 2 Cô-r 5: 17.

- 1) Trong tiếng Sy-ri tên mới của ông là “Sê-pha”, hay trong tiếng Hy-lạp là “Phi-e-rơ”. Nó có nghĩa là “đá hay tảng đá nhỏ”.
 - a) Điều này nói về Đức Chúa Trời sẽ ban cho Phi-e-rơ đặc điểm của 1 hòn đá như thế nào, được mạnh mẽ và kiên định. Đây không phải tính cách tự nhiên - không kiên định, hấp tấp, và yếu đuối của Phi-e-rơ!
 - b) Tính cách mới này cũng là một phần tính cách của Đấng Christ, 1 Cô-r 10: 4, Thi thiên 18: 2, 31.
- 2) Đôi lúc chúng ta cũng sẽ được ban cho một tên mới, Khải 2: 17.
 - a) Áp-ram, "cha tôn quý" trở thành tên Áp-ra-ham, "cha của nhiều dân tộc", Sáng 17: 5.
 - b) Gia-cốp, “kẻ lừa đảo, hất cẳng người khác” được ban cho tên Y-sơ-ra-ên, “Hoàng tử của Đức Chúa Trời”, Sáng thế ký 32: 28.
 - c) Hô-sê, "sự cứu rỗi" trở thành tên Giô-suê, "Đức Giê-hô-va là sự cứu rỗi", Dân 13: 16. Giô-suê là tên giống nhau khi nó được đọc là “Giê-xu”.
- 3) Phi-e-rơ được gọi để trở thành một hòn đá (Giăng 1: 42), nhưng chưa được chọn (Ma-thi-ơ 22: 14). Ông được chọn (Ma-thi-ơ 16: 18) sau khi được chuẩn bị nhiều hơn nữa. Về sau Phi-e-rơ viết rằng Chúa có thể khiến tất cả chúng ta trở thành hòn đá, 1 Phi-e-rơ 5: 10, 1 Phi-e-rơ 2: 5.

B. Si-môn Phi-e-rơ được kêu gọi trở thành một nhà truyền giáo, Ma-thi-ơ 4: 18-20.

- 1) Phi-e-rơ và Anh-rê bỏ lưới của họ và theo Chúa Giê-xu, để Ngài có thể khiến họ trở thành những nhà truyền giáo. Họ đã được gọi nhưng chưa được chọn!
- 2) Phi-e-rơ được chọn làm nhà truyền giáo trong Lu-ca 5: 10. Có vài bài học mà ông

cần học trước khi bước lên những bước cao hơn:

- a) Lu-ca 5: 4-5: Sự vâng lời - Ông đã sử dụng nhều lưới nhưng bây giờ ông chỉ sử dụng 1 cái.
- b) Lu-ca 5: 5-6: Ông bất năng nhưng Đức Chúa Trời là toàn năng
Giăng 15: 5, Phi-líp 4: 13.
- c) Lu-ca 5: 5, 8: Sự bày tỏ lớn hơn về Đấng Christ là Ai - từ Thầy trong câu 5, đến Chúa trong câu 8!
- d) Lu-ca 5: 8: Sự bày tỏ lớn hơn về bản chất đầy tội lỗi của ông.
- e) Lu-ca 5: 11: Sự dâng hiến lớn hơn. Lần này, họ bỏ lại mọi sự mà theo Đấng Christ!

C. Phi-e-rơ được chọn trở thành sứ đồ quan trọng của Đấng Christ.

1) Trong 3 danh sách sứ đồ mà Chúa Giê-xu chọn, (Ma-thi-ơ 10: 2-4, Mác 3: 13-19, Lu-ca 6: 13-16) Phi-e-rơ luôn luôn ở đầu danh sách. Trong Mác 3: 14 chúng ta thấy Chúa chọn họ vì hai lý do:

- a) Để ở với Ngài - mối quan hệ.
- b) Để Ngài có thể sai họ ra đi - chức vụ.

* Mối quan hệ sinh ra chức vụ! Mối quan hệ là gốc rễ, chức vụ là kết quả, Lu-ca 10: 38-42.

2) Phi-e-rơ, Gia-cơ, Giăng được chọn như là “nhóm thân cận” trong các sứ đồ cho vài sự kiện đặc biệt, Lu-ca 8: 49-56, Lu-ca 9: 28-36 (xem 2 Phi-e-rơ 1: 16-18), Ma-thi-ơ 26: 36-38 (xem 1 Phi-e-rơ 5: 1).

3) Phi-e-rơ thường là người phát ngôn và lãnh đạo các sứ đồ, Ma-thi-ơ 15: 15, Lu-ca 8: 45, Giăng 6: 67-68, Ma-thi-ơ 14: 25-32, Ma-thi-ơ 16: 15-16, Ma-thi-ơ 19: 27, Ma-thi-ơ 26: 35, Giăng 18: 10, Giăng 21: 3, Công vụ 1: 15-22, 2: 14-40; 3: 6, 3: 12-26; 4: 8-12; 5: 3-10; 11: 1-18; 15: 6-11.

4) Phi-e-rơ trở nên được công nhận như là Sứ đồ trưởng của người Giu-đa, Ga-la-ti 2: 7-8.

IV. PHI-E-RƠ TRỞ NÊN TRUNG TÍN.

Đây là chìa khóa cho chúng ta để hoàn thành ý muốn của Đức Chúa Trời, Khải 17: 14.

A. Phi-e-rơ bắt đầu trung tín:

- 1) Lu-ca 5: 11: Phi-e-rơ bỏ lại tất cả.
- 2) Mác 6: 1-13, 30: Ông bắt đầu thực hiện chức vụ sứ đồ của mình.
- 3) Ma-thi-ơ 16: 16: Phi-e-rơ dẫn dắt các sứ đồ với sự mặc khải từ Đức Chúa Trời.
- 4) Ma-thi-ơ 14: 28-29: Phi-e-rơ bước đi trên nước.

B. Thử thách đức tin của Phi-e-rơ, Lu-ca 22: 31-34:

- 1) Đức tin của ông giống như vàng không tinh khiết, nên Đấng Christ để cho lửa thử thách khiến ông tinh sạch, 1 Phi-e-rơ 4: 12. Hỗn hợp trong đức tin của Phi-e-rơ là gì?
 - a) Vô tín, Mác 14: 27-31. Ông không tin lời của Chúa.
 - b) Sợ hãi, Ma-thi-ơ 26: 70-74.
 - c) Tự tin, Ma-thi-ơ 26: 33, 35.

- 2) Lửa thử thách của Phi-e-rơ là gì? Ma-thi-ơ 26: 69-75. Phi-e-rơ bị cáo buộc 3 lần, và đã chối Chúa!
- 3) Có phải đức tin của Phi-e-rơ đã bị tiêu diệt không? Lu-ca 22: 31-32. Không, nhưng hỗn hợp đó đã được làm cho tinh sạch. Sự tự tin và sợ hãi của ông bị loại bỏ! Ông được tinh sạch qua sự chịu khổ, 1 Phi 5: 10. Ông được tinh sạch giống như Phao-lô, "chúng ta không nên cậy vào chính mình, nhưng tin cậy nơi Đức Chúa Trời" 2 Côr 1: 8-9.

C. Sự phục hồi riêng tư của Phi-e-rơ với Đấng Christ

- 1) Trong Mác 16: 7, phần đầu của sứ điệp cho các môn đồ đó là Chúa sẽ viếng thăm Phi-e-rơ.
- 2) Phi-e-rơ là môn đồ đầu tiên thấy Chúa Giê-xu sống lại, 1 Côr 15: 3-5, Lu-ca 24: 30-34. Cuộc gặp gỡ không được nói đến trong Kinh thánh - đó là sự gặp gỡ riêng tư giữa Phi-e-rơ và Chúa Giê-xu.

D. Sự phục hồi công khai của Phi-e-rơ cho chức vụ, Giăng 21: 1-19

- 1) Trong Giăng 21: 3, Si-môn Phi-e-rơ bị nản lòng vì lỗi lầm của mình. Ông trở lại công việc tự nhiên của mình là một ngư dân, nhưng Đức Chúa Trời không chúc phước cho điều đó, Lu-ca 9: 62, Hê-bơ-rơ 10: 38, Phi-líp 3: 13-14.
- 2) Giăng 21: 6: Chúa Giê-xu cho họ thấy rằng chỉ có sự vâng lời mới khiến họ nhận được phước hạnh.
- 3) Giăng 21: 7: Phi-e-rơ ở trần (thuộc linh cũng vậy), nhưng Chúa Giê-xu không quở trách hay định tội ông.
- 4) Giăng 21: 9, Giăng 18: 18: Khởi đầu và kết thúc trong lửa thử thách của ông là tại bếp lửa than!
- 5) Giăng 21: 11: Phi-e-rơ đánh được nhiều cá nhưng lưới không đứt.
 - a) Trong Lu-ca 5: 5-6: lưới đầu tiên bị đứt. Chúa Giê-xu biết chức vụ đầu tiên của Phi-e-rơ sẽ yếu và gãy đổ.
 - b) Trong Giăng 21: 12, sau sự bày tỏ và ăn năn về sự tự tin và sợ hãi của Phi-e-rơ, Chúa Giê-xu biết rằng chức vụ của Phi-e-rơ (lưới của ông để đánh bắt người) sẽ không bị đứt nữa!
- 6) Giăng 21: 15: Người yêu ta hơn những (người/cái/điều) này chẳng? Chúa Giê-xu muốn nói điều gì qua từ "Này"?
 - a) Này = Cá và Công việc đánh cá. Đây là công việc tự nhiên của Phi-e-rơ, đời sống tự nhiên của ông. Chúng ta yêu điều gì nhất? Một cuộc sống với công việc tự nhiên tốt đẹp và bảo đảm, hay đi theo Chúa?
 - b) Này = các môn đồ. Phi-e-rơ có yêu Chúa Giê-xu hơn những môn đồ khác không? Chức vụ của chúng ta có thể được ban cho người khác xứng đáng hơn, những người yêu mến Chúa Giê-xu hơn, Khải 2: 4-5, 3: 11.
 - c) Giăng 21: 15, 16, 17: Người yêu ta nhất chứ? Tất cả chức vụ nên được đặt nền tảng trên tình yêu với Đức Chúa Trời, Ma-thi-ơ 22:36-37, Giăng 14: 15, 1 Côr 13: 1-3.
- 7) Giăng 21: 15-17: Phi-e-rơ được phục hồi chức vụ một cách công khai, và cuối cùng được chuẩn bị để trở thành một lãnh đạo vững vàng của 12 sứ đồ ban đầu.

E. Phi-e-rơ trở nên trung tín:

- 1) Chúng ta có thể nghiên cứu cuộc đời của Phi-e-rơ qua 4 lĩnh vực trong Kinh thánh:
 - a) 4 sách Phúc âm, ghi lại sự chuẩn bị của Si-môn Phi-e-rơ.
 - b) Sách Công vụ, ghi lại chức vụ của Phi-e-rơ, Hòn Đá.
 - c) Các thư tín của Phi-e-rơ ghi lại lời làm chứng của ông.
 - d) Sách Khải huyền bày tỏ những phần thưởng vương quốc của Phi-e-rơ trong tương lai
- 2) Trung tín cho đến chết, Khải 2: 10, Giăng 21: 18-19. Chúa Giê-xu nói tiên tri Phi-e-rơ sẽ trở thành một người tử vì đạo trung tín. Lịch sử ghi lại rằng Phi-e-rơ đã tử vì đạo trong cơn bắt bớ của Hoàng đế Nê-rô, khoảng năm 66 sau công nguyên. Khi ông sắp bị đóng đinh, ông xin được đóng đinh ngược vì ông thấy mình không xứng đáng được đóng đinh giống như Chúa Giê-xu.
- 3) Phi-e-rơ trong những thời đại sắp đến:
 - a) Phi-e-rơ trong thiên niên kỷ sẽ cai trị trên một tỉnh của Y-sơ-ra-ên, Ma-thi-ơ 25: 21, 19: 27-28, Khải 20: 4, 6.
 - b) Phi-e-rơ trong cõi đời đời, Khải 21: 10,14, 19-20. Phi-e-rơ được ghi tên trên một trong những nền của thành Giê-ru-sa-lem mới! Chức vụ vĩ đại của Hòn đá Phi-e-rơ sẽ tiếp tục trong những thời đại sắp đến, Ê-phê-sô 2: 7.

CUỘC ĐỜI CỦA PHAO-LÔ

I. NHỮNG SỰ CHUẨN BỊ BAN ĐẦU CỦA SAU-LO: NHỮNG GIỚI HẠN VÀ PHƯỚC HẠNH CỦA CHÚNG

A) Ông được biệt riêng ra cho Đức Chúa Trời từ trong lòng mẹ, Gal 1: 15, Giê 1: 5.

NHƯNG chúng ta phải xác định cho sự kêu gọi của chúng ta là chắc chắn, 2 Phi-e-rơ 1: 10, Ma-thi-ơ 22: 14.

B) Ông sinh ra thuộc dòng dõi người Do-thái chính gốc, một tuyển dân của Đức Chúa Trời, Phi-líp 3: 5.

NHƯNG bạn phải được sanh lại, Ma-thi-ơ 3: 9, Giăng 3: 6-7.

C) Ông sinh ra tại thành phố lớn Tạt-sơ, thủ đô của Si-li-si, Công vụ 21: 39.

1) Phao-lô được kêu gọi giảng tin lành cho dân ngoại, vì vậy Chúa đã chuẩn bị ông, cho ông trưởng thành trong một đất nước ngoại bang. Điều đó đem lại cho ông một cái nhìn rộng lớn khắp thế giới về những quốc gia và dân tộc khác để ông trở thành “mọi cách cho mọi người” 1 Cô-r 9: 20-22. Dân Do-thái ở Pa-lét-tin rất có thành kiến với Dân ngoại “những con chó”, Công vụ 11: 2-3, Lu-ca 7: 2-7, Công vụ 10: 28.

2) Tạt-sơ là thành phố thủ đô Si-li-si, và là một phần của Đế chế La-mã vĩ đại. Phao-lô lớn lên là một cư dân thành phố. Ông viết về những điều như: người lính và trận chiến, vận động viên và những sự kiện thể thao, nhà và đền thờ, những cuộc điều

hành chiến của một vị tướng đắc thắng.

3) Sau-lơ biết nói tiếng Hy-lạp từ nhỏ, ích lợi cho chức vụ tương lai của ông.

4) Sau-lơ học cách gìn giữ tôn giáo của mình ở giữa các dân tộc không tin kính với những tôn giáo và lối sống ngoại giáo. Đức Chúa Trời có thể phát triển chúng ta trong những hoàn cảnh khó khăn, Đa-ni-ên 1: 8.

5) Tạt-sơ là một thành phố nổi tiếng vì những trường đại học và văn hóa lịch sử của nó. Sau-lơ lớn lên thành một “người trí thức”, có thể hòa mình vào xã hội và những người cai trị cao cấp, Công vụ 25: 22-23, 26: 27-29. NHƯNG chỉ riêng giáo dục và văn hóa sẽ không hoàn thành được công việc của Đức Chúa Trời, 1 Côr 1: 18-29.

D) Sau-lơ sinh ra là một công dân La-mã, Công vụ 22: 24-29.

Điều này đem lại cho ông những quyền và đặc ân để ông có thể sử dụng nó cho việc đẩy mạnh Phúc âm, Công vụ 16: 35-39, Công vụ 25: 9-12.

E) Sau-lơ thuộc chi phái Bên-gia-min, (Philíp 3: 5) và được đặt tên theo như tên của vị vua đầu tiên của dân Y-sơ-ra-ên, cũng là một người Bên-gia-min, 1 Sam 9: 1-2. NHƯNG khi Sau-lơ bắt đầu trở thành một nhà lãnh đạo nổi tiếng, ông trở nên một kẻ bắt bớ những chuyển biến mới của Đức Chúa Trời, giống như vua Sau-lơ! Tên Sau-lơ có thể dịch là “kẻ hủy diệt” và đó là đặc điểm của vua Sau-lơ và Sau-lơ của thành Tạt-sơ!

F) Ông được cắt bì vào ngày thứ 8, ông có một gia đình sùng đạo, Phi-líp 3: 5.

NHƯNG tôn giáo thật phải xuất phát từ tấm lòng, Rô-ma 2: 29.

G) Ông là một người Pha-ri-si, một người tin Kinh Thánh bảo thủ, Phi-líp 3: 5, Công vụ 23: 6-9. NHƯNG những người Pha-ri-si bị mù thuộc linh, 2 Côr 3: 14, Math 15: 14. Chính những người Pha-ri-si bỏ phiếu để giết Chúa Giê-xu, Ma-thi-ơ 26: 65-66.

H) Sau-lơ học tại trường Kinh thánh của những giáo sư nổi tiếng tại Y-sơ-ra-ên, Công vụ 22: 3. Chúng ta có thể đọc về ông, và sự khôn ngoan của ông trong Công vụ 5:29-40.

NHƯNG Sau-lơ đã tốt nghiệp trường huấn luyện Kinh thánh với những thiếu sót lớn! Sự giáo dục của ông không trở thành tính cách, 1 Côr 8: 1, 2 Côr 3: 6. Ga-ma-li-ên can trọng và khuyên Hội đồng Công luận người Do-thái không nên hãm hại các Cơ-đốc-nhân, nhưng học trò cũ của ông là Sau-lơ đã bắt bớ họ!

I) Sau-lơ rất sốt sắng, Philíp 3: 6: Vua Sau-lơ cũng rất sốt sắng, NHƯNG đó là một sự sốt sắng không có hiểu biết đã đem lại sự rửa sả trên dân Y-sơ-ra-ên, Rô-ma 10: 2, 2 Sam 21: 1-2. Sự sốt sắng ngu dốt của Sau-lơ khiến cho ông cố gắng tiêu diệt Hội thánh, Ga-la-ti 1: 13, 1 Ti-mô-thê 1: 13.

J) Sau-lơ được chọn làm lãnh đạo và được những người Do-thái giao cho thẩm quyền, Công vụ 9: 1-2; 26: 10. Khi Sau-lơ nói rằng ông đã lên tiếng, hay bỏ phiếu chống lại các Cơ-đốc-nhân để bắt họ giết đi, ông hầu như chắc chắn đang ám chỉ rằng

ông là một thành viên của phái Sanhedrin. Họ là Hội đồng Công luận tối cao của người Do-thái. Nó bao gồm 70 lãnh đạo lỗi lạc của Y-sơ-ra-ên, như những thầy tế lễ, trưởng lão, thầy thông giáo, luật sư, những người rất am hiểu về luật pháp của người Do-thái.

NHUNG khi Sau-lơ được chọn làm lãnh đạo, giống như vua Sau-lơ, ông được con người chọn chứ không phải do Đức Chúa Trời chọn lựa, 1 Sa-mu-ên 8: 18-22, 12:13.

K) Sau-lơ trọn vẹn về sự công bình của luật pháp, Phi-líp 3: 6.

NHUNG đó là sự công bình riêng không được chấp nhận trong cái nhìn của Đức Chúa Trời, Ê-sai 64: 6, Lu-ca 18: 9-14, Ma-thi-ơ 5: 20. Trước sự biến đổi của ông, Sau-lơ có sự tin tưởng vào xác thịt mình, hay sự công bình riêng của ông, Phi-líp 3: 4. Sau khi ông được cứu, ông xem tất cả mọi điều lợi như là sự lỗ, để được Đấng Christ, Philíp 3: 7-9. Ông học tập ham thích luật pháp của Đức Chúa Trời theo con người bề trong, không phải theo tôn giáo bên ngoài, Rô-ma 7: 22.

L) Sau-lơ ưng thuận với cái chết của “người theo dị giáo” Ê-tiên, Công vụ 22: 19-20.

Ông có thể có phần trong phái Sanhedrin, tòa công luận đã thử ông, Công vụ 6: 9 - 7: 60. NHUNG lời chứng được xúc dầu của Ê-tiên đem lại sự cáo trách cho tấm lòng của ông, Công vụ 6: 10, 6: 15, 7: 54, 7: 59-60, 9: 5. Lời chứng của Ê-tiên sinh ra kết quả trong chức vụ của Sau-lơ, Giăng 12: 24. Phao-lô tiếp tục giảng giống như cách của Ê-tiên, và có cùng linh của sự tha thứ, 2 Ti-mô-thê 4: 16.

II. SỰ BIẾN ĐỔI CỦA SAU-LO VÀ NHỮNG SỰ CHUẨN BỊ CỦA CƠ-ĐỐC NHÂN.

A) Sự biến đổi của Sau-lơ trên đường đến Đa-mách, Công vụ 9: 1-9, 26: 12-19.

1) Ông ăn năn ngay lập tức, “Lạy Chúa, Chúa là ai? Ngài muốn con làm gì?”

2) Chúa cũng bắt đầu bày tỏ cho Sau-lơ thấy được những lẽ thật trong thân thể của Đấng Christ. Bản thân Sau-lơ không bắt bớ Chúa Giê-xu ở trên trời, nhưng Đấng Christ nói rằng ông đã bắt bớ Ngài bởi vì đã bắt bớ dân sự của Ngài, thân thể của Đấng Christ. Đấng Christ cũng không chọn lựa ban cho Sau-lơ những sự chỉ dẫn trực tiếp từ trời ngay tức thì, nhưng để cho Sau-lơ chờ đợi một Cơ-đốc nhân tên là A-nania được sai đến với ông tại Đa-mách, Công vụ 9: 10-19. Sau-lơ đã học được tầm quan trọng của việc làm việc với nhau khi là Thân thể của Đấng Christ trước khi ông có thể dạy điều đó cho người khác, 1 Cô-r 12: 12-27.

3) Sau-lơ được dẫn dắt bằng tay, Công 9: 8. Đức Chúa Trời đang hạ ông xuống! Cũng giống như vậy, điều này cho thấy những người mới tin Chúa cần nhiều sự giúp đỡ, giống như một em bé vậy.

4) Sau-lơ biết rằng ông được kêu gọi dạy dỗ cho 3 tầng lớp người, Công 9: 15. Điều này được ứng nghiệm trong chức vụ của ông theo thứ tự sau:

a) Với dân ngoại - Sau khoảng 14 năm của sự chuẩn bị cao hơn nữa qua những hình thức nhỏ hơn của chức vụ, Sau-lơ được sai làm giáo sĩ cho dân ngoại trong Công vụ 13: 2.

b) Với con cái của Y-sơ-ra-ên - Khoảng 23 năm sau sự biến đổi của ông, Sau-lơ

đứng trước mặt dân Y-sơ-ra-ên để làm chứng, Công vụ 22: 1-22, 23: 1-11.

c) Với các vua - Sau khi ông đã làm chứng cho dân tộc của mình, ông đứng trước mặt nhiều vua và những người cai trị như Phê-lít, Phê-tu, A-c-ríp-ba và Bê-rê-nít, Sê-sa, và những người khác, Công vụ 24-26, 2 Ti-mô-thê 4: 16-17.

B) Sau khi ở vài ngày tại Đa-mách với các Cơ-đốc nhân, Sau-lơ đi đến sa mạc A-ra-bi trong 3 năm, Gal 1: 15-17. Đây là kinh nghiệm đồng vắng của cuộc đời ông, nơi ông bị hạ xuống và được dạy dỗ bởi Đức Thánh Linh, Gal 1: 11-12, Phục 8: 2-3, Ô-sê 2: 14-15. Tất cả chúng ta cần những thời gian yên tĩnh với Chúa để Ngài có thể phán với chúng ta và tổ chức lại đời sống của chúng ta.

C) Sau khi trở lại Đa-mách, nơi người Do-thái đang tìm cách giết ông, Sau-lơ đến Giê-ru-sa-lem, Công 9: 23-26. Nhưng họ sợ ông do thám họ trước khi bắt họ lần nữa! Ba-na-ba bắt đầu chức vụ giúp đỡ và khích lệ Sau-lơ, Công vụ 9: 27-28.

D) Tại Giê-ru-sa-lem

1) Sau-lơ thăm sứ đồ Phi-e-rơ và Gia-cơ trong 15 ngày, Ga-la-ti 1: 18-19.

2) Ông tranh luận với người Do-thái, Công vụ 9: 28-29. Sau-lơ đã được dạy rằng “tranh cãi”, hay tranh cãi, cãi nhau, như người Pha-ri-si, chỉ gây ra xung đột thay vì sanh bông trái, Công vụ 9: 23, 9: 29. Sau-lơ vẫn cần được tẩy sạch khỏi những sự chuẩn bị sai trước đây, Châm 13:10, Rô-ma 12: 2. Về sau ông học được rằng tội tở của Đức Chúa Trời thì không nên tranh cãi, 2 Ti-mô-thê 2: 24-25, 2 Cô-r 5: 20, 2 Cô-r 5: 11.

3) Chúa đã hiện ra với Sau-lơ trong một khái tượng khi ông đang cầu nguyện trong đền thờ, Công vụ 22: 17-21. Chúa biết Sau-lơ chưa được chuẩn bị để làm chứng cho người Do-thái một cách hiệu quả, nhưng thậm chí Sau-lơ còn tranh luận với Chúa!

4) Anh-em cũng thấy rằng điều đó là tốt nhất cho Sau-lơ để khởi sự, nên họ sai ông trở lại thành phố của ông là Tạt-sơ, Công vụ 9: 30. Chức vụ của ông tại thành Giê-ru-sa-lem là một thất bại!

E) Sau đó Sau-lơ ở 6 năm tại Tạt-sơ, tăng trưởng như một Cơ-đốc nhân và chuẩn bị chính mình cho chức vụ tương lai, Ga-la-ti 1: 21-23. Suốt thời gian này ông đã làm chứng được cho vài người bà con của ông.

F) Trong thời gian này một cơn phẫn hưng bắt đầu ở giữa dân ngoại tại thành An-ti-ốt trong xứ Si-ry, Công vụ 11: 19-21. Ba-na-ba được sai đi để dạy dỗ Hội thánh mới, Công vụ 11: 22-24. Ông đến Tạt-sơ, tìm Sau-lơ, và đưa Sau-lơ đến An-ti-ốt để hỗ trợ ông trong chức vụ ở đó, Công vụ 11: 25-30.

III. HÀNH TRÌNH TRUYỀN GIÁO ĐẦU TIÊN CỦA SỨ ĐỒ PHAO-LÔ

A) Sau-lơ được chọn và sai đi như là một giáo sĩ, Công vụ 13: 1-4.

1) Sau-lơ đã trưởng thành suốt gần 4 năm ông hầu việc Chúa tại An-ti-ốt, để trở nên quan trọng giữa các tiên tri và giáo sư, câu 1.

2) Trong câu 2 chúng ta thấy rằng khi những người hầu việc Chúa đang tìm kiếm Chúa, thì có lời tiên tri rằng Ba-na-ba và Sau-lơ được sai phái làm giáo sĩ. Nhưng bây giờ là 14 năm sau khi ông đã sẵn sàng để được chọn, Ma-thi-ơ 22: 14.

3) Hai giáo sĩ (Ba-na-ba và Sau-lơ) được sai đi cùng nhau, Công vụ 13: 2. Có một sự

bảo vệ trong việc không ra đi một mình, Lu-ca 10: 1, Truyền đạo 4: 9-10.

4) Các tiên tri và giáo sư tiếp tục kiêng ăn và cầu nguyện, và cùng nhau xác nhận đây là ý muốn của Đức Chúa Trời, 2 Tê-s 5: 20-21, 2 Cô-r 13: 1, Châm 11: 14, Ê-phê-sô 5: 21.

5) Ba-na-ba và Sau-lơ được sai đi với sự chúc phước của các anh em (câu 3), và trong phước hạnh của Chúa (câu 4). Xem Thi thiên 133: 3.

B) Sau-lơ trở thành Phao-lô, Công vụ 13: 6-13

1) Khi Ba-na-ba và Phao-lô đang truyền giáo tại đảo Chíp-rơ, họ đến thủ đô. Ở đây họ gặp người cai trị của xứ là Sê-giút Phau-lút, câu 7. Họ cũng gặp người cai trị tôn giáo của xứ, một tà linh hành động mạnh mẽ trong thuật sĩ Ê-ly-ma, câu 8. Để bắt đầu cơn phản hưng một dân tộc, họ cần quyền năng của Đức Chúa Trời để trói buộc kẻ mạnh sức, Ma-thi-ơ 12: 29, Ê-phê-sô 6: 12.

2) Khi Sau-lơ đã chuẩn bị và trở nên sẵn sàng để hoàn thành sự kêu gọi của mình cho các dân tộc, bây giờ Chúa ban cho ông sự xúc dầu quyền năng mà ông cần. Khi ông đầy đầy quyền năng của Đức Thánh Linh, ông có thể chiến thắng quyền lực của tà linh hành động qua thuật sĩ, và rửa sạch thuật sĩ khiến ông này tạm thời bị mù mắt, câu 8-11. Điều này khiến cho quan trấn thủ La-mã tin vào Phúc âm, mở cánh cửa cho công việc phản hưng của một quốc gia và bắt đầu biến đổi Chíp-rơ thành một quốc gia được biết đến như là một quốc gia Cơ-đốc.

3) Công việc mới này của Đức Thánh Linh cũng đem đến sự đổi tên cho Sau-lơ của Tạt-sơ. Ông được biết đến như là Phao-lô. Từ tên khai sinh Sau-lơ của ông mà có thể dịch ra là “kẻ phá hủy”, ông được thay đổi thành Phao-lô, nghĩa là “nhỏ bé”. Tính cách của ông trở nên thay đổi, để ông có thể bước vào sự kêu gọi cao hơn của Đức Chúa Trời dành cho ông: trở thành Sứ đồ cho các nước! Bây giờ ông trở nên “nhỏ bé” hay khiêm nhường, 1 Cô-r 15: 9, Ê-phê-sô 3: 8. Cũng vậy, Sau-lơ là một tên Do-thái, trong khi Phao-lô là tên La-mã. Điều này cũng cho thấy Phao-lô đã sẵn sàng bước vào sự kêu gọi của mình là một sứ đồ cho dân ngoại.

4) Với công việc mới mà Đức Thánh Linh hành động trong đời sống của ông, Phao-lô trở thành lãnh đạo của nhóm truyền giáo, Công vụ 13: 13, 13: 16, 13: 43, 13: 46, 13: 50. Phao-lô đang dấy lên để hoàn thành sứ mạng lớn lao mà ông đã được kêu gọi!

5) Từ đó trở đi khi Phao-lô và Ba-na-ba tiếp tục công việc truyền giáo của mình, chúng ta đọc thấy họ được gọi là sứ đồ, Công vụ 14: 4, 14: 14. Họ đã trưởng thành để bước vào sự kêu gọi lớn nhất giữa các ân tứ chức vụ của Đấng Christ, Ê-phê-sô 4: 11.

C) Mác ra đi mà không có sự rời bỏ chính thức. Khi Phao-lô trở thành lãnh đạo của nhóm truyền giáo sứ đồ, thì người phụ tá trẻ của họ là Giăng (Mác) rời khỏi họ và trở về nhà tại Giê-ru-sa-lem, Công vụ 13: 13. Ông bỏ đi vì 2 lý do:

1) Chíp-rơ là một hòn đảo an toàn và dễ dàng di chuyển khắp xứ. Nếu Giăng (Mác) thấy đời sống giáo sĩ khó khăn ở đây, ông có thể quyết định không đi qua những vùng núi nguy hiểm và khó khăn của Thổ Nhĩ Kỳ, nơi có rất nhiều kẻ cướp, Giê 12: 5.

2) Giăng Mác là cháu của Ba-na-ba, Cô-lô-se 4:10. Ông có thể không bằng lòng để Phao-lô làm lãnh đạo của nhóm truyền giáo và thay thế chú của mình! Ông có thể thấy kiêu lãnh đạo của Phao-lô khó mà thuận phục, 2 Ti-mô-thê 2: 2.

D) Sau khi Phao-lô và Ba-na-ba hoàn thành chuyến truyền giáo đầu tiên, họ trở lại Hội thánh An-ti-ốt, Công vụ 14: 26-28. Họ được nghỉ ngơi và chuẩn bị cho sứ mạng tiếp theo.

IV. HÀNH TRÌNH TRUYỀN GIÁO THỨ HAI CỦA PHAO-LÔ VÀ SỰ PHÂN RẼ KHỎI BA-NA-BA

A) Sự cãi nhau và phân rẽ của Phao-lô và Ba-na-ba: Sau một hay hai năm, Phao-lô và Ba-na-ba cảm thấy rằng họ nên bắt đầu hành trình tiếp theo của mình, Công vụ 15: 36. Nhưng họ có một sự tranh cãi về việc có nên để cho Giăng (Mác) giúp đỡ họ nữa hay không, Công vụ 15: 37-38.

1) Ba-na-ba có thể cãi rằng Phao-lô không đủ kiên nhẫn trong việc khích lệ Mác chuẩn bị cho chức vụ của mình. Nhiều năm sau, Phao-lô thừa nhận Mác là một người hầu việc có ích có thể giúp đỡ ông, 2 Tim 4: 11. Mác cũng tiếp tục viết sách phúc âm Mác.

2) Phao-lô thấy rằng Mác chưa thể hiện khả năng vượt qua những thử thách mà ông thấy trước trong hành trình sắp đến, Châm 25: 19. Có lẽ điều này là đúng! Ba-na-ba và Mác trở lại hòn đảo Chíp-rơ bình an, văn minh, nơi Mác đã làm tốt. Nhưng Phao-lô tiếp tục đi xa hơn, qua nhiều tình huống khó khăn và nguy hiểm hơn mà có lẽ Mác chưa sẵn sàng đối diện.

3) Tranh cãi trở nên căng thẳng, và Ba-na-ba vội vã đem Mác đến đảo Chíp-rơ. Đây là quê hương của Ba-na-ba (Công 4: 36), nơi Ba-na-ba và Mác đã đến và truyền giáo trong chuyến đi truyền giáo trước đây. Nhưng Kinh thánh không nói rằng sự khởi hành vội vã của Ba-na-ba và Mác có sự đồng ý và chúc phước của các anh em! Phao-lô cẩn thận với những sự chuẩn bị của mình để cũng nhận được sự cầu nguyện và chúc phước của anh em (Công 15: 40) giống như khi ông và Ba-na-ba bắt đầu hành trình truyền giáo đầu tiên, Công vụ 13: 2-3. Một sự khác nhau nữa giữa Phao-lô và Ba-na-ba trong chuyến truyền giáo thứ hai của họ đó là Ba-na-ba không đem theo ai có chức vụ mạnh mẽ để có thể hỗ trợ và cân bằng cho ông (Giăng Mác chỉ là một môn đồ, trong khi Phao-lô đem theo một tiên tri trưởng thành, Si-la).

4) Phao-lô tiếp tục có chức vụ tương lai lớn lao hơn, nhưng chức vụ của Ba-na-ba thì không bao giờ được nghe lại nữa. Sự tranh cãi và phân rẽ trong Hội thánh có thể có những hậu quả đời đời cho những ai thất bại trong ân điển của Đức Chúa Trời! Hãy để cho chúng ta luôn được phước từ anh em, và xây dựng chức vụ nhóm cân bằng, để chúng ta có thể tiếp tục những điều lớn hơn trong đời sống mình và không đi đến cấp độ mà chúng ta không thể đi xa hơn, Phil 3:14. Phao-lô luôn luôn tiến về phía trước, Phi-líp 3: 10-13. Ba-na-ba ở lại tại cấp độ chức vụ mà ông đã đạt được tại thời điểm này, nhưng ông không bước vào chức vụ lớn hơn giống như Phao-lô. Những sự khác nhau trong kết quả chức vụ của họ là :

a) Phao-lô tiếp tục trở thành sứ đồ quốc gia của nhiều dân tộc trong khi Ba-na-ba được công nhận là sứ đồ quốc gia của 1 dân tộc, đảo Chíp-rơ.

b) Phao-lô tiếp tục huấn luyện nhiều người tin Chúa trẻ tuổi trở thành những lãnh đạo quan trọng trong các hội thánh: Ti-mô-thê (trở thành mục sư trưởng của Hội thánh Ê-phê-sô, 1 Ti-mô-thê 1: 3), Tít (trở thành lãnh đạo sứ đồ tại nước Cơ-rét, Tít 1: 4-5), Lu-ca (người viết 25% Tân Ước), Ô-nê-xim (người đã trở thành một mục sư nổi tiếng), và

nhiều người khác. Ba-na-ba không có lãnh đạo lớn nào nữa mà ông môn đồ hóa ngoài Giăng (Mác).

c) Phao-lô tiếp tục viết khoảng ½ các sách Tân Ước. Ba-na-ba có thể đã viết một lá thư mà vẫn còn đến ngày nay, nhưng nó không được hội thánh đầu tiên xem xét là Lời của Đức Chúa Trời được hà hơi hoàn toàn và không được kể vào Tân Ước. Trong lịch sử hội thánh, qua các thư tín của mình, Phao-lô đã giúp đỡ môn đồ hội thánh khắp thế giới. Chức vụ của Phao-lô tiếp tục phát triển trong suốt cuộc đời của ông và xa hơn nữa, trong khi chức vụ của người dẫn dắt ông, Ba-na-ba, ngưng phát triển. Lời chứng của Phao-lô luôn luôn là: *“Tôi nhắm mục đích mà chạy, để giựt giải về sự kêu gọi trên trời của Đức Chúa Trời trong Đức Chúa Giê-xu Christ”*, Phi-líp 3: 14.

B) Phao-lô, người đào tạo môn đồ:

1) Phao-lô rõ ràng đã nghe theo sự khôn ngoan của Ba-na-ba, đó là những người hầu việc Chúa lâu năm cần huấn luyện những người trẻ tiềm năng cho chức vụ. Nhưng Phao-lô muốn tìm một người có thành tích tốt hơn Mác, nên ông đã chọn Ti-mô-thê khi ông bắt đầu hành trình truyền giáo tiếp theo, Công-vụ 16:1-3. Ti-mô-thê trung tín, và trở thành giám mục (mục sư trưởng) của hội thánh Ê-phê-sô, 1 Ti-mô-thê 1:3

2) Trong hành trình truyền giáo thứ hai, Phao-lô bắt đầu đưa những người mới tin Chúa từ các hội thánh cùng đi với ông, để môn đồ hóa họ nhiều hơn và chuẩn bị họ cho chức vụ, Công-vụ 19:22 & 29, 20:4.

a) Lu-ca, là bác sĩ đã tham gia vào nhóm của Phao-lô tại Trô-ách vùng Tiểu Á, Công-vụ 16:8-10, Cô-lô-se 4:14. Lu-ca tiếp tục viết sách Lu-ca và Công-vụ, chiếm 25% Tân ước.

V. HÀNH TRÌNH TRUYỀN GIÁO THỨ BA CỦA PHAO-LÔ

Trong hành trình thứ ba, chúng ta thấy rõ những phương pháp truyền giáo cẩn thận được Phao-lô phát triển:

- A) Phao-lô ở tại An-ti-ốt (“hội thánh nhà” của ông trong một thời gian dài trước khi bắt đầu hành trình thứ ba, Công-vụ 18:22-23. Điều quan trọng đối với những người hầu việc Chúa và người truyền giáo thường đi xa là giữ được một nền tảng gia đình vững chắc.
- B) Phao-lô thăm viếng và gây dựng các hội thánh mà ông đã thành lập tại Ga-la-ti và Phi-ri-gi, Công-vụ 18:23. Đừng vươn ra ngoài khả năng của bạn để duy trì công việc bạn đã bắt đầu!
- C) Phao-lô đến Ê-phê-sô, thành phố quan trọng của khu vực Châu Á, và dành hai năm để thiết lập công việc vững chắc, Công-vụ 19:8-10. Ông đi đến những trung tâm dân cư quan trọng để rao giảng phúc âm, và phúc âm cũng lan rộng khắp khu vực.
- D) Suốt thời gian này, Phao-lô bắt đầu dành thời gian để viết. Đưa chức vụ của chúng ta vào dạng văn bản có thể khiến chức vụ của chúng ta lâu dài hơn, vươn xa hơn và nhân rộng hơn. Phao-lô đã viết khoảng 30% Tân ước (13 trong 27 sách), nhiều hơn bất cứ ai khác và gần như bằng tất cả 12 sứ đồ của Đấng Christ. Hàng triệu người học theo chức vụ của Phao-lô mỗi ngày trên khắp thế giới qua các bản viết của ông.

VI. PHAO-LÔ, NGƯỜI TÙ CỦA CHÚA JESUS CHRIST

- A) Phao-lô bị bắt tại Giê-su-sa-lem sau hành trình truyền giáo thứ ba, khi người Do Thái bắt đầu cuộc bạo loạn để tìm cách giết ông, Công-vụ 21:27-33. Trong 4-5 năm tiếp theo, ông làm tù nhân tại Giê-su-sa-lem (Công-vụ 21:33-23:22), Sê-sa-rê (Công-vụ 23:23-26:32), trong một chuyến đi đến Rô-ma, nơi ông bị xét xử bởi “Tòa án tối cao” Rô-ma (Công-vụ 27:1-28:15), và tại Rô-ma (Công-vụ 28:16-31).
- B) Phao-lô biết rằng ông theo ý muốn Đức Chúa Trời làm tù nhân của Chúa, không phải của Rô-ma, Ê-phê-sô 4:1. Một số lý do tại sao Đức Chúa Trời cho phép ông bị cầm tù:
- 1) Chúa có thể sử dụng hoàn cảnh để mang phúc âm cho nhiều người:
 - a) Cho người Do Thái, Công-vụ 22:1-22.
 - b) Cho những lãnh đạo Do Thái, Công-vụ 22:30-10.
 - c) Cho các vua & kẻ cai trị (Tổng đốc Phê-lít trong Công-vụ 24:10-25; Tổng đốc Phê-tu trong Công-vụ 25;
Vua A-c-ríp-ba trong Công-vụ 26, và sau này là Sê-sa tại Rô-ma, Công-vụ 23:11 & 25:10-12).
 - d) Cho nhiều người lính Rô-ma, khi ông bị canh giữ và thường xuyên bị xiềng chung với họ, Phi-líp 1:12-13.
 - e) Phao-lô thậm chí còn dẫn dắt một số gia đình của Sê-sa đến với Đấng Christ, Phi-líp 4:22
 - 2) Phao-lô viết nhiều thư tín trong tù. Chúng bày tỏ chức vụ trưởng thành của ông, khi ông dành nhiều thời gian suy nghĩ và cầu nguyện. Nếu không, Phao-lô vẫn bận rộn đi khắp nơi và thành lập các hội thánh, và nhiều thư tín đã đem phước hạnh cho hội thánh khắp thế giới có thể chưa từng được viết!

VII. NHỮNG NĂM CUỐI ĐỜI CỦA PHAO-LÔ

- A) Lịch sử ghi lại rằng Phao-lô được tự do khỏi việc xét xử, vì “vô tội”, Phi-líp 1:21-26.
- B) Phao-lô đi khắp nơi và giúp đỡ các hội thánh ông đã thành lập, Cô-lô-se 4:14, Phi-lê-môn 22, I Ti-mô-thê 1:3.
- C) Các sử gia cho rằng ông đã đi đến phía tây của đế quốc Rô-ma, có thể là Tây Ban Nha, Rô-ma 15:20-28.
- D) Sau khi Phao-lô được tự do, thành Rô-ma bị hỏa hoạn và Nê-rô đã đổ lỗi cho các Cơ đốc nhân. Ông bắt đầu một cuộc bắt bớ, và Phao-lô bị bắt lại có lẽ lúc ông ngoài 60 tuổi.
- Có thông tin cho rằng khi Hoàng đế rời khỏi Rô-ma để đi nghỉ, Phao-lô đã dẫn dắt một trong những người tình yêu thích của hoàng đế đến với Chúa Jesus, cô ta đã rời khỏi Nê-rô và gia nhập với các Cơ đốc nhân. Hoàng đế rất tức giận và ra lệnh chặt đầu Phao-lô bên ngoài Rô-ma. Phao-lô viết vắn tắt trước cuộc hành quyết.
- “Về phần ta, ta đang bị đổ ra làm lễ quán, kỳ qua đời của ta gần rồi. Ta đã đánh trận tốt lành, đã xong sự chạy, đã giữ được đức tin. Hiện nay mào triều thiên của sự công bình ...”* 2 Ti-mô-thê 4:6-8.

